Влада — Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 6 (506) ◆ Четвер, 14 січня 1993 року ◆ Ціна 3 крб.

ЗАХІДНИЙ КОРДОН СТАЄ ПРОЗОРІШИМ

Приймаючи у вівторок Прем'єр-міністра Республіки Польща Х. Сухоцьку у Верховній Раді України, І. Плющ поздоровив високу гостю з присвоєнням їй польською громадською думкою звання «людини року» і побажав надалі успіхів у нелегкій прем'єрській діяльності. Нас цікавить, заявив І. Плющ, польський досвід «шокової терапії» і приватизації.

(Закінчення на 2-й стор.).

УКРАЇНСЬКО-ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ДІАЛОГ

ТЕЛЬ-АВІВ, 13 січня. Підписанням в Єрусалимі меморандуму про взаєморозуміння і основні принципи співробітництва між Україною і Ізраїлем у вівторок завершився другий день офіційного візиту Президента України Леоніда Кравчука в Ізраїль. Свої підписи під документом поставили глава Української держави і глава ізраїльського уряду Іцхак Рабін. Було також підписано протокол про консультації між міністерствами закордонних справ двох країн, міжурядові угоди про співробітництво в галузі освіти і культури, сільського господарства, повітряного сполучення, науки і технології.

* * *

Президент України Леонід Кравчук виступив на пленарному засіданні кнесету (парламенту). Він відзначив, що позаторік, проголосувавши на референдумі за проголошення незалежності, 52-мільйонний народ України став на шлях самостійності, зробив вибір на користь вільної, демократичної, правової держави, для якої найвища цінність — людина, її права і свободи, честь і гідність. Одне з головних досягнень Української держави — це те, що вдалось відвернути такі міжнаціональні конфлікти, ареною яких стали Придністров'я, Таджикистан, Югославія, Нагірний Карабах. Україна, котра відчула смертоносний подих чорнобильської катастрофи, хоче бути вільною від ядерної загрози. І ми готові позбутись ядерної зброї, яка знаходиться на території України, сказав Л. Кравчук. У своїй близькосхідній політиці Україна хоче мати рівні, збалансовані відносини з усіма країнами цього регіону — як з арабськими, так і з Ізраїлем. Гарантування миру, стабільності та безпеки на Близькому Сході відповідає інтересам України. Ось чому вона вітає мирний переговорний процес, який було розпочато на конференції в Мадриді.

ВІЗИТ ДО ДАНІЇ

13 січня до Данії відбув перший заступник Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинець. Він візьме участь у засіданні Постійного комітету Парламентської асамблеї НБСЄ, яке відбудеться в м. Копенгагені.

Дипломатичні відносини з Гватемалою

НЬЮ-ЙОРК, 13 січня. У вівторок в Постійному представництві України при ООН відбулося підписання Протоколу про встановлення дипломатичних відносин між Україною та Республікою Гватемала на рівні посольств. Документ підписали постійний представник України при ООН посол Віктор Батюк та постійний представник Гватемали при ООН посол Хуліо Мартіні Херрера.

У Протоколі зазначається, що обидві країни вирішили встановити дипломатичні відносини з дати його підписання у відповідності з положеннями Віденської конвенції про дипломатичні зносини від 18 квітня 1961 року.

Україна і Республіка Гватемала домовились розвивати відносини на основі принципів, закріплених у Статуті Організації Об'єднаних Націй.

Експрес-інформація

ВИХІДНІ — ВІДМІНИТИ

Працювати у вихідні дні закликав шахтарів-суміжників центральний комітет профспілки трудівників металургійної промисловості України. Справа у тім, що коксохімічні заводи галузі на грані зупинки. Запаси вугілля практично вичерпалися, особливо на підприємствах Придніпровського регіону. Ще день-два, і доведеться «гасити» доменні печі, далі і мартени та конвертери, зупиняти весь металургійний комплекс.

Не припиняти видобуток палива у вихідні металурги просять не лише задля того, щоб упередити ймовірні соціальні вибухи в своєму середовищі. У зв'язку з нестачею енергетичних ресурсів у багатьох містах та робітничих селищах навантаження по забезпеченню теплом житла і закладів соціально-комунального призначення переклали на діючі металургійні агрегати.

Металурги нагадують ще про одну загрозу. Зупинити коксову батарею на кілька днів — значить втратити її назавжди. З усіма катастрофічними наслідками. Відтак руйнування коксових батарей, говориться у зверненні, — руйнування всієї економіки України в найкритичніший і найвирішальніший момент.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

ОБОРОНКА КОЛЕГ НЕ РОЗЛУЧАЄ

Пакет документів, спрямованих на збереження й розвиток зв'язків, а також впровадження нових форм кооперації між підприємствами оборонних комплексів України й Росії, підписано вчора в Києві. Напередодні російська делегація, очолювана головою Комітету з оборонних галузей промисловості В. Глухих, провела по секціях переговори з українськими колегами для остаточної доробки й узгодження проектів документів. В. Глухих та міністр машинобудування, оборонного комплексу і конверсії України В. Антонов підписали угоду з економічного й науково-технічного співробітництва.

ПОВІДОМЛЕННЯ З ЧАЕС

12 січня о 22 годині 54 хвилини на Чорнобильській атомній станції було виявлено задимлення на позначці плюс 27 метрів у приміщенні номер 702 допоміжного корпусу, розташованого між енергоблоками номер один і номер два.

Вранці 13 січня кореспондент Укрінформ зв'язався по телефону з начальником зміни станції Віктором Борисенком, який так прокоментував те, що трапилося:

— Причиною задимлення стало займання електричної шафи ПР-158. Займання було оперативно ліквідовано. Якихось змін радіаційної обстановки, порушень меж умов безпечної експлуатації, а також потерпілих немає. Все це розслідується створеною на ЧАЕС комісією. За попередньою оцінкою, ця подія відповідає нульовому рівню безпеки за міжнародною шкалою класифікації на атомних станціях.

Режим роботи діючих енергоблоків номер один і номер три не змінився. Вони продовжують працювати відповідно до диспетчерського графіка.

Є ГАРАНТІЇ

В зв'язку з численними запитами українських та зарубіжних журналістів щодо надання гарантій національної безпеки України з боку ядерних держав, прес-центр МЗС України повідомляє:

У результаті переговорів голови Національного комітету України з питань роззброєння Б. Тарасюка з адміністрацією США одержано проект письмових гарантій. Одержано також відповідний проект від Російської Федерації. Ці документи є предметом подальших консультацій.

ЗАХІДНИЙ КОРДОН СТАЄ ПРОЗОРІШИМ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Відповідаючи І. Плющеві, Х. Сухоцька повідомила, що Польща готова надати в розпорядження України власний досвід стабілізації господарства, тобто «шокової терапії». Що ж до приватизації (а в Польщі цей статус набули вже 60 процентів колишнього державного майна), то гостя розповіла, як це робилося. Насамперед, підкреслила Х. Сухоцька, щоб зняти соціальну напругу, ми залучили до процесу приватизації профспілки, зробили їх своїми партнерами, зацікавивши матеріально в розподілі акцій і дивідендів.

Значну увагу було приділено стосункам між законодавчою й виконавчою владою. Х. Сухоцька цікавилася тим, як наша практика президентських і урядових декретів «стикується» з владою українського парламенту.

Х. Сухоцька, І. Плющ, інші учасники бесіди розглянули деякі питання релігійних конфесій в Польщі та Україні. Увагу було приділено також певним історичним подіям, зокрема «акції Вісла» в Польщі та післявоєнним подіям на Волині. І. Плющ підкреслив, що антигуманна депортація народів була можлива лише за умов тоталітарного ладу, в якому жили і Україна, і Польща.

Зустріч Прем'єр-міністра Польщі Х. Сухоцької зі своїм українським колегою Л. Кучмою відбувалася віч-на-віч. Про її плідні результати журналісти дізналися ввечері, на прес-конференції, яку спільно дали глави двох урядів.

Того ж вечора в Маріїнському палаці відбулося підписання українсько-польських документів: комюніке, угоди про взаємне заохочення і захист інвестицій, договору про співробітництво у сфері науки і технологій, конвенції про усунення подвійного оподаткування доходів і майна та запобігання податкових ухилень, угоди про правовий режим українсько-польського державного кордону, співробітництво та взаємну допомогу з прикордонних питань, протоколу про українсько-польську змішану комісію з питань торгівлі та економічного співробітництва, угоди про співробітництво між Міністерством освіти України і Міністерством Національної освіти Республіки Польща на 1993—1995 роки.

Документи підписали Х. Сухоцька та Л. Кучма, міністри обох держав. На церемонії був присутній І. Плющ.

Вчора висока гостя з Польщі знайомилася з Києвом, відвідала культурно-історичні пам'ятники столиці України. Того ж дня Х. Сухоцька відбула до Варшави.

Володимир САВЦОВ.

На знімку: під час бесіди у Верховній Раді України.

Фото Володимира ФАЛІНА.

У РАДІ У СПРАВАХ РЕЛІГІЙ ПРИ КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Патріарх Київський і всієї України Мстислав 24 грудня 1992 року звернувся до Президента України, Кабінету міністрів України та Генерального прокурора України з заявою, в якій ставиться вимога скасувати рішення Всеукраїнського православного собору від 25—26 червня 1992 року, як такі, що, на думку патріарха, прийняті всупереч статуту про управління Української автокефальної православної церкви (УАПЦ).

Рада у справах релігій розглянула цю заяву, а також ще раз проаналізувала відповідні положення статуту про управління УАПЦ (до і після внесення до нього змін і доповнень), рішення Собору від 25—26 червня 1992 року, інші документи, пов'язані з цими рішеннями, і дійшла висновку, що:

1. Собор скликано і проведено порядком, встановленим статутом про управління УАПЦ (**Собор скликається і проводиться або патріархом, або намісником престолу, або синодом єпископів. Ними також вирішуються і поточні процедурні питання, пов'язані із скликанням і проведенням цього церковного форуму**).

2. Прийняті на Соборі рішення щодо реорганізації церкви — це рішення з суто внутрішніх церковних питань, які законом віднесені виключно до компетенції відповідних церковних форумів (загальних зборів, конференцій, з'їздів тощо). Держава у ці питання не втручається (ст. ст. 5, 12, 14, 16 Закону України про свободу совісті та релігійні організації).

3. Зареєстровані Радою у справах релігій 20 липня 1992 року зміни і доповнення до статуту про управління УАПЦ випливають із прийнятих на Соборі рішень, які 30 червня 1992 року надійшли до Ради з Кабінету міністрів України за офіційним документом.

4. Внесені до статуту про управління УАПЦ зміни і доповнення стосуються ієрархічної та інституційної структури церкви і на її цивільно-правові відносини ніякого впливу не мають, оскільки всі структурні підрозділи церкви, починаючи з релігійної громади і до патріаршої канцелярії, діють за своїми власними цивільно-правовими статутами.

5. Патріарх Київський і всієї України Мстислав уже понад півроку є главою Української православної церкви — Київський патріархат (такої назви УАПЦ набула після об'єднання). **Патріарх, за своїм статусом глави УПЦ — КП, може всі організаційні питання, про які йдеться у його заяві від 24 грудня 1992 року, винести на розгляд відповідної керівної інституції цієї церкви (синоду єпископів, архієрейського собору чи іншого загальноцерковного представницького зібрання). Прийняте там рі[шен]ня з питань, віднесених [до] компетенції** Ради у справах релігій, будуть розглянуті у порядку, встановленому законом.

У комісіях Верховної Ради України

Робочу зустріч депутатів з представниками уряду та експертами з Великобританії, Канади, США — членами консультативно-дорадчої ради при Президії Верховної Ради провела Комісія у питаннях законодавства і законності. Аналізувались проекти законів про державну службу і Кабінет міністрів.

Напружено працює у ці дні депутатська робоча група з питань, пов'язаних з підготовкою до ратифікації Договору про скорочення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь, до якої входять представники постійних комісій в закордонних справах, з питань оборони і державної безпеки, державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин, економічної реформи та управління народним господарством і інших.

Проекти урядових декретів, що стосуються реформи в агропромисловому комплексі, розглянула Комісія з питань відродження та соціального розвитку села. Тут завершується також підготовка проекту Закону про сільську поселенську мережу. Ведеться аналіз, як на місцях виконують Закон про селянське (фермерське) господарство.

Комісія в питаннях екології та раціонального природокористування завершує опрацювання матеріалів за підсумками перевірки стану дотримання природоохоронного законодавства в Донецько-Придніпровському регіоні. До другого сесійного читання підготовлено проект Закону про охорону і використання тваринного світу. Розпочато роботу над Лісовим кодексом України.

Прес-центр Верховної Ради України.

ПІДМАНУЛИ, ПІДВЕЛИ...

Суб'єктивні нотатки власного кореспондента

За першим разом вибори нового народного депутата України замість вибулого у Верхньодніпровському окрузі відбулися, себто виборці проявили належну громадську активність. З п'яти кандидатів визначилися двоє, які зберігали шанси на перемогу, — директор чавуноливарного заводу Валерій Гудов та голова Криничанського колгоспу «Аврора» Сергій Мишук. Здавалося, все гаразд. Ясно, що врешті-решт лише один з двох міг розраховувати на мандат, але більше нічого «сумного» ситуація ніби не віщувала.

Однак, як уже відомо, повторне голосування так і не відбулося. За два тижні виборців наче підмінили — тепер їх до виборчих урн з'явилося набагато менше половини внесених у список. Невже, даруйте, людям навчорила-нашептала якась нечиста сила? Чи щось інше і вельми істотне трапилося, що отак враз перевернуло у виборців ставлення до подій?

Як на мене, дійсно, на жаль, трапилося. Збайдужіння, розчарування, зневіра, про які сьогодні багато й охоче говорять, у даному разі якщо й далися взнаки, то або лише почасти, або тільки в другу чергу...

Уже наступного дня після першого туру голосування вибухнув скандал. Як написала одна місцева газета, у Криничанському районі на Биківській виборчій дільниці «досягли» нечуваного в історії світової демократії результату. З'явилося на дільницю 457 виборців, а в урнах виявлено 717 бюлетенів. І за голову колгоспу С. Мишука проголосувало... 645 чоловік.

Цікава вийшла арифметика, правда ж? От тільки загадковою або несподіваною її навряд чи можна назвати. З точки зору минулих звичок. Фальсифікації у своїй пояснювальній записці не заперечила й голова Биківської виборчої комісії Л. Завгородня. Вона, правда, завбачливо перебрала всю вину винятково на себе, та це вже прокуратура з'ясує подробиці.

А поки що встиг оприлюднити своє тлумачення випадку «потерпілий» голова колгоспу. Сергій Мишук виступив із заявою в районній і з викладом її — в обласній газеті «Зоря». Переклав з хворої голови на здорову: звинуватив у «спланованій провокації» члена окружної комісії А. Тіткина, який і виявив на Биківській дільниці лишок бюлетенів. На знак протесту Сергій Лук'янович зняв свою кандидатуру з виборів.

Можна погодитися лише з одним: оскільки особисто С. Мишука підозрювати в причетності до підтасовки результатів голосування ніяких підстав немає, то справді шкода чоловіка. Все ж інше у його заяві — «пропагандистський» трюк у вчорашньому дусі. От тільки чи клюнули на гачок з давно зіпсованою й оманливою наживкою виборці? Думаю, що ні. Уявіть себе на їхньому місці: чи треба йти ще раз на виборчі дільниці, коли й без них проголосують, як комусь там треба?

Інша річ, що тепер раптом отим «комусь» і не знадобилося, щоб люди вкидали бюлетені в урни. Не вірите?

За кілька днів до повторного голосування у верхньодніпровській райгазеті, а потім і криничанській з'явилося звернення до виборців округу колишнього вибулого народного депутата Володимира Мазура. Втім, він явно не погоджувався зі статусом вибулого, бо підписався діючим обранцем народу. Пояснюю: у свій час Володимира Дмитровича було призначено тут представником Президента, і разом з іншими парламентаріями, доля яких склалася подібним чином, Верховна Рада позбавила його депутатських повноважень.

Що, власне, примусило його апелювати до виборців? Виявляється, «Верховна Рада України, не рахуючись з думкою виборців, порушуючи статті 84—86 чинної Конституції, Закону про вибори (статті 1—5), спираючись тільки на прийнятий закон «Про представника Президента України», своєю постановою прийняла рішення зняти з мене депутатські повноваження». Відтак «я позбавлений депутатських повноважень антиконституційно, антизаконно» і «призначення виборів в окрузі образливе для мене як для громадянина правової держави». Звідси я «як ваш обранець заявляю, що готовий і далі нести вручені мені народом депутатські повноваження» і «прошу в цьому підтримки у всіх, хто поважає свою гідність як громадянина, а також свої права виборця».

Ось так. І що ж можна з цього приводу сказати? Радше треба обуритися. Бо невже Мазур забув, що він був членом парламенту, який і прийняв Закон про представників Президента. А В[о]лодимир Дмитрович добровільно дав згоду обійняти посаду глави держадміністрації у районі, його не силували, хоча при цьому знав, що неодмінно має скласти свої депутатські повноваження. Адже Верховна Рада України, депутатом якої, нагадую вдруге, був В. Мазур, прийняла ряд документів, якими проголосила розмежування законодавчої, виконавчої і судової влад, заклавши нарешті підмурки не чогось іншого, а саме правової і демократичної держави.

Оскільки те, що сталося у Верхньодніпровському ви[бо]рчому окрузі, на мою ду[мку], слід розглядати як типове явище дійсності, то далі міркуватиму безвідносно до Володимира Мазура. Логіка висновків, які він оприлюднив, — це логіка багатьох людей, котрі досі вважають або волють того, що влада має даватися назавжди, що вона повинна бути повною і беззастережною — ти і приймаєш закони, ти їх і виконуєш або ігноруєш — порушуєш. Але коли порушуєш, то не несеш відповідальності — бодай настільки «допоможе» недоторканність депутатського мандату. Але хіба це не те, від чого ми сьогодні рішуче відмовляємося?

Відповідь тут однозначна — те. Це і непослідовність, і «засвічування» другої компартійної хвилі, висуванці якої, виходить, дійсно тепер при владі. Нарешті — це і обдурювання людей.

Зараз же мені залишається сказати одне: виносячи у заголовок слова «Підманули, підвели...», я мав на увазі, що підвели виборці, які у Верхньодніпровському окрузі несподівано проігнорували повторне голосування. Та якщо хтось зрозуміє інакше, — що насправді підманули-підвели виборців, — то надто заперечувати я не стану.

Микола НЕЧИПОРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

УГОДА ПРО ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗДІЙСНЕННЯМ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про ратифікацію Угоди про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності

Верховна Рада України **постановляє:**

Ратифікувати Угоду про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності, підписану у Києві 20 березня 1992 року урядами держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав.

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ.

м. Київ,
19 грудня 1992 року.

Уряди держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав, які надалі іменуються Сторонами,

надаючи важливого значення. розвиткові співробітництва в галузі вирішення пов'язаних із здійсненням господарської діяльності спорів між суб'єктами, які перебувають у різних державах — учасницях Співдружності Незалежних Держав,

виходячи з необхідності забезпечення всім господарюючим суб'єктам рівних можливостей для захисту своїх прав і законних інтересів,

погодились про таке:

Стаття 1

Ця Угода регулює питання вирішення справ, що випливають з договірних та інших цивільно-правових відносин між господарюючими суб'єктами, з їх відносин з державними та іншими органами, а також виконання рішень щодо них.

Стаття 2

Для цілей цієї Угоди під господарюючими суб'єктами маються на увазі підприємства, їх об'єднання, організації будь-яких організаційно-правових форм, а також громадяни, які мають статус підприємця відповідно до законодавства, чинного на території держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав, та їх об'єднання.

Стаття 3

Господарюючі суб'єкти кожної з держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав користуються на території іншої держави — учасниці Співдружності Незалежних Держав правовим і судовим захистом своїх майнових прав і законних інтересів, рівним з господарюючими суб'єктами даної держави.

Господарюючі суб'єкти кожної держави — учасниці Співдружності Незалежних Держав мають на території інших держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав право безперешкодно звертатись до судів, арбітражних господарських судів, третейських судів та інших органів, до компетенції яких належить вирішення справ, зазначених у статті 1 цієї Угоди (надалі — компетентні суди), можуть виступати в них, порушувати клопотання, пред'являти позови та здійснювати інші процесуальні дії.

Стаття 4

1. Компетентний суд держави — учасниці Співдружності Незалежних Держав має право розглядати згадані у статті 1 цієї Угоди спори, якщо на території даної держави — учасниці Співдружності Незалежних Держав:

а) відповідач мав постійне місце проживання або місце перебування на день пред'явлення позову.

Якщо у справі беруть участь кілька відповідачів, що перебувають на території різних держав — учасниць Співдружності, спір розглядається за місцем перебування будь-якого відповідача за вибором позивача;

б) здійснюється торговельна, промислова або інша господарська діяльність підприємства (філіалу) відповідача;

в) виконане або має бути повністю чи частково виконане зобов'язання з договору, яке є предметом спору;

г) мала місце дія або інша обставина, що стала підставою для вимоги про відшкодування збитків;

д) має постійне місце проживання або місце перебування позивач щодо позову про захист ділової репутації;

е) перебуває контрагент-постачальник, підрядчик чи той, хто надає послуги (виконує роботи) і спір стосується укладення, зміни і розірвання договорів.

2. Компетентні суди держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав розглядають справи і в інших випадках, якщо про це є письмова угода Сторін про передачу спору цьому судові.

За наявності такої угоди суд іншої держави — учасниці Співдружності припиняє провадження справ за заявою відповідача, якщо така заява зроблена до прийняття рішення у справі.

3. Позови суб'єктів господарювання про право власності на нерухоме майно розглядаються виключно судом держави — учасниці Співдружності Незалежних Держав, на території якої знаходиться майно.

4. Справи про визнання недійсними повністю або частково актів державних та інших органів, які не мають нормативного характеру, а також про відшкодування збитків, які завдані господарюючим суб'єктам такими актами або виникли внаслідок неналежного виконання зазначеними органами своїх зобов'язань по відношенню до господарюючих суб'єктів, розглядаються виключно судом за місцем перебування зазначеного органу.

Зазначена в пунктах 3 і 4 компетенція судів не може бути змінена Угодою Сторін.

5. Зустрічний позов і вимога про зарахування, які випливають з того ж правовідношення, що й основний позов, підлягають розгляду в тому суді, який розглядає основний позов.

Стаття 5

Компетентні суди та інші органи держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав зобов'язуються подавати взаємну правову допомогу.

Взаємне подання правової допомоги включає вручення і пересилання документів та виконання процесуальних дій, зокрема проведення експертизи, заслуховування Сторін, свідків, експертів та інших осіб.

При поданні правової допомоги компетентні суди та інші органи держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав зносяться одне з одним безпосередньо.

При виконанні доручення про подання правової допомоги компетентні суди та інші органи, в яких проситься допомога, застосовують законодавство своєї держави.

При зверненні про подання правової допомоги і виконання рішень документи, що додаються, викладаються мовою держави, яка звертається з запитом, або російською мовою.

Стаття 6

Документи, видані або засвідчені установою або спеціально уповноваженою особою в межах їх компетенції за встановленою формою і скріплені офіційною печаткою на території однієї з держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав, приймаються на території інших держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав без будь-якого спеціального посвідчення.

Документи, які на території однієї з держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав розглядаються як офіційні документи, користуються на території інших держав — учасниць Співдружності доказовою силою офіційних документів.

Стаття 7

Держави — учасниці Співдружності Незалежних Держав взаємно визнають і виконують рішення компетентних судів, які набрали законної сили.

Рішення, винесені компетентними судами однієї держави — учасниці Співдружності Незалежних Держав, підлягають виконанню на території інших держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав, якщо вони підлягають виконанню на території держави, в якій вони були винесені.

Рішення, винесені компетентним судом однієї держави — учасниці Співдружності Незалежних Держав у частині звернення стягнення на майно відповідача, підлягають виконанню на території іншої держави — учасниці Співдружності Незалежних Держав органами, призначеними судом або визначеними законодавством цієї держави.

Стаття 8

Виконання рішення провадиться за клопотанням зацікавленої Сторони.

До клопотання додаються:

належним чином завірена копія рішення, про примусове виконання якого порушено клопотання;

офіційний документ про те, що рішення набрало законної сили, якщо це не видно з тексту самого рішення;

докази повідомлення другої Сторони про процес;

виконавчий документ.

Стаття 9

У виконанні рішення може бути відмовлено за проханням Сторони, проти якої воно спрямоване, тільки якщо ця Сторона надасть компетентному суду за місцем, де робиться запит про виконання, докази того, що:

а) судом держави — учасниці Співдружності Незалежних Держав, на яку робиться запит, раніше винесено рішення, яке набрало законної сили, у справі між тими ж Сторонами, про той же предмет і на тій же підставі;

б) є визнане рішення компетентного суду третьої держави — учасниці Співдружності Незалежних Держав або держави, яка не є членом Співдружності, щодо спору між тими ж Сторонами, про той же предмет і на тій же підставі;

в) спір відповідно до цієї Угоди вирішено некомпетентним судом;

г) друга Сторона не була повідомлена про процес;

д) минув трирічний строк давності пред'явлення рішення до примусового виконання.

Стаття 10

Найвищі судові органи держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав регулюють спірні питання, що виникають у зв'язку з виконанням рішень компетентних судів.

Стаття 11

Цивільне законодавство однієї держави — учасниці Співдружності Незалежних Держав застосовується на території іншої держави — учасниці Співдружності Незалежних Держав згідно з такими правилами:

а) цивільна правоздатність і дієздатність юридичних осіб і підприємців визначається за законодавством держави — учасниці Співдружності Незалежних Держав, на території якої засновано юридичну особу, зареєстровано підприємця;

б) до відносин, що випливають з права власності, застосовується законодавство місця знаходження майна. Право власності на транспортні засоби, що підлягають внесенню до державних реєстрів, визначається за законодавством держави, де транспортний засіб внесений в реєстр;

в) виникнення і припинення права власності або іншого речового права на майно визначається за законодавством держави, на території якої майно знаходилося в момент, коли мала місце дія або інша обставина, що стала підставою виникнення чи припинення такого права.

Виникнення і припинення права власності або іншого речового права на майно, яке є предметом угоди, визначається за законодавством місця здійснення угоди, якщо інше не передбачено угодою Сторін;

г) форма угоди визначається за законодавством місця її здійснення. Форма угод щодо будівель, іншого нерухомого майна і прав на нього визначається за законодавством місця знаходження такого майна;

д) форма і строк дії довіреності визначаються за законодавством держави, на території якої видано довіреність;

е) права і обов'язки Сторін щодо угоди визначаються за законодавством місця здійснення, якщо інше не передбачено угодою Сторін;

ж) права і обов'язки Сторін за зобов'язаннями, що виникають внаслідок заподіяння шкоди, визначаються за законодавством держави, де мала місце дія чи інша обставина, що стала підставою для вимоги про відшкодування шкоди.

Це законодавство не застосовується, якщо дія або інша обставина, що стала підставою для вимоги про відшкодування шкоди, за законодавством місця розгляду спору не є протиправною;

з) питання позовної давності вирішуються за законодавством держави, що застосовується для регулювання відповідного відношення.

Стаття 12

Найвищі судові органи і міністерства юстиції держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав надають одне одному на прохання аналогічних органів другої Сторони відомості про чинне або таке, що було чинним у їхніх державах, законодавство і практику його застосування.

Стаття 13

Ця Угода відкрита для підписання державами — учасницями Співдружності Незалежних Держав і підлягає ратифікації. Вона набирає чинності після її ратифікації не менш ніж трьома державами — учасницями Співдружності з дня здачі третьої ратифікаційної грамоти державі-депозитарію. Для держав, які ратифікують угоду пізніше, вона набирає чинності з дня здачі на зберігання їхніх ратифікаційних грамот.

Укладено в місті Києві 20 березня 1992 року в одному оригінальному екземплярі російською мовою. Оригінал екземпляра зберігається в Архіві Уряду Республіки Беларусь, який надішле державам, що підписали цю Угоду, її завірену копію.

Підписано урядами Вірменії, Беларусі, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Російської Федерації, Таджикистану і України.

Продиктовано в номер

ЗУСТРІЧ ПЕРША — НЕ ОСТАННЯ

Керівники громадсько-політичних організацій Черкащини — Руху, УРП, ДемПУ, товариств «Просвіта» і «Заповіт» звернулися до Президента України з проханням терміново розглянути питання про доцільність перебування на посаді представника Президента в області К. Ястреба. Щоб розібратись у черкаському протистоянні, сюди прибув керівник служби Президента з питань територій, народний депутат України В. Руденко. За його участю, вперше в облдержадміністрації К. Ястреб зустрівся з опозицією. Згодом приєднались керівники м'ясокомбінату, молокозаводу й автогосподарства, з якими у представника Президента теж затяжний конфлікт і різне розуміння ринкової економіки. Розмова була напружена і гостра.

Керівник служби Президента дав доручення правоохоронним та іншим органам проаналізувати стан справ в області.

Лідія ТИТАРЕНКО.

«СОЮЗНИКИ» КОНСОЛІДУЮТЬСЯ

У Донецьку щойно відбулася консультативна зустріч політичних сил певного спрямування: Партії праці, Громадянського конгресу України, партії «Гражданский союз», обласної організації СоцПУ, Руху за відродження Донбасу, партії «Славянское единство», інтерруху Донбасу, обласної організації ЛКСМУ та інших. Тут прийнято спільну заяву, у якій вище керівництво України звинувачується в тому, що піддалося тискові націоналістичних сил і готове вийти з СНД. Автори заяви тим часом ратують за участь України у Співдружності, за економічний союз, спільний інформаційний та оборонний простір, спільні зовнішні кордони. Заява закінчується закликом до громадян України: підтримати цю ідею на зборах у трудових колективах.

Юрій ДОЦЕНКО.

ХТО ОЧОЛИТЬ ОБ'ЄДНАНИЙ ФЛОТ?

За даними, отриманими з близьких до командування ВМФ Російської Федерації і Чорноморського флоту кіл, остаточно визначена кандидатура на посаду командуючого Об'єднаним Чорноморським флотом. Ним стане начальник військово-морської кафедри Академії Генерального штабу Збройних сил Російської Федерації віце-адмірал Едуард Балтін. Як стверджують у цих самих колах, кандидатура уже узгоджена з президентами України і Росії і відповідний указ буде підписано 15 січня. Однак місцеві спостерігачі вважають, що не виключена можливість спеціально організованого «просочування» інформації для певного впливу на рішення двох президентів.

Олександр ПІЛАТ.
Республіка Крим.

ЧИМ ВЗЯЛА «СУЛА»

Мікроавтомобіль цієї марки з написом «Швидка медична допомога» під час презентації у Києві дістав схвальні оцінки, а ініціатори його створення — колектив лубенського заводу «Агрореммаш» — підтримку. Перший зразок автомобіля народився в Лубнах за допомогою конструкторів Львівського автомобільного заводу. Серійний випуск «Сули» лубенці починають цього року.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

НЕ ТРАДИЦІЙНО, АЛЕ ПРИЄМНО

Вітаємо!

Чи є бажання в журналіста зустрітися з колегами і поспілкуватися не на черговій пресконференції чи черговій презентації, де або говорить хтось інший, або запрошують разом з усіма, і в цьому «гамузі» звертаєш увагу в кращому разі на стіл? На мій погляд, є, бо інколи «про душу» хочеться поговорити.

Таку можливість частині київських журналістів надала нещодавно директор кафе при Палаці «Україна» Т. Данилова. Цю зустріч можна охарактеризувати, як сьогодні модно, за принципом три «не»: незалежно, неформально, нетрадиційно. Бо нас не «купували», як про це хтось може подумати, а просто запросили зустрітися. Ми прийшли і... нас залишили самих на себе: хочеш — говори, хочеш — сто грамів можеш знайти.

Уся справа в тому, що Т. Данилова хоче не тільки бути господинею кафе, а з часом і ресторану, а ще й зорганізувати при ньому неформальний клуб журналістів. Щоб могли в будь-який час зібратися, з будь-ким в неформальній обстановці поспілкуватися.

Я добре розумію, що в журналістів Києва такої можливості і такого певного місця нема, а всім хочеться. Не розумію одного: навіщо це потрібно Т. Даниловій. Можливо, вона як жінка хоче бачити серед своїх клієнтів когось незвичайного. Без цього, нічого, окрім успіху, побажати не можу.

Володимир СКАНЯ.

Анонс

«ЛЮБЧЕНКО І К°» ШУКАЮТЬ ТАЛАНТИ

28—30 травня цього року у місті Ярочин (Польща) відбудеться Третій огляд дитячої пісні «Ритм і мелодія», в якому братимуть участь конкурсанти від 7 до 15 років з Польщі, України, Франції, Литви, Росії, Голландії та Бельгії. Українсько-російський відбірковий тур проводитиме у Дніпропетровську та Нижньому Новгороді Незалежне Артистичне Агентств «Любченко і К°». Генеральний спонсор — науково-технічний комплекс «ТЕХБІ». У конкурсі можуть брати участь усі бажаючі. За довідками звертатися за адресою: 320800, Дніпропетровськ, вул. Журналістів, 7, кімната 811. Телефон (0562) 27-17-88, 46-32-26. Питати Людмилу Іванівну Телятникову. Дата відбіркового туру в Україні уточнюється. Орієнтовно він відбудеться на початку квітня. Головну нагороду для переможця конкурсу готує бургомістр міста Ярочин Марек Пшимусінський. Лауреати та дипломанти конкурсу отримають цінні нагороди спонсорів. Кращих очікує подорож до Франції, Бельгії та Голландії.

Фотофакт

ЧАЙ НА КОНВЕЄРІ

Єдина в Україні чайна фабрика після трьохмісячної перерви приступила до роботи. Перерва у роботі була викликана відсутністю сировини: на 1992 рік «Союзплодоімпорт» фабриці нічого не дав. Відпрацьовано механізм закупівлі валюти через банк «Україна», спеціалісти фабрики побували в Індії, підписали угоду про створення спільного підприємства «Мідас—Одеса—чай». Фабрика знову видає продукцію.

На фото: машиніст чаєупаковочного автомата В. Луніна, яка брала участь в освоєнні виробництва аргентинського чаю.

Фото І. ПАВЛЕНКА.
Одеса.

Коротко

КОРИСТУЄТЬСЯ ПОПИТОМ

новація, яку віднедавна пропонують породіллям у першій Сумській міській лікарні. За 11 тисяч купонів тут можна придбати право на місце у палаті з поліпшеним сервісом до пологів і після них. Крім того, мати і дитя страхуються від нещасного випадку строком на три місяці. Кілька тисяч жінок уже скористалися цим видом послуг.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Знай наших!

КОМЕНТАРІ ЗАЙВІ

Напередодні Різдва голова Хмельницької міської Ради народних депутатів Михайло Чекман вручив ордери і ключі від квартир більше 120 робітникам заводу «Темп» та Південного підприємства електромереж. Відкриваючи урочисту церемонію, пан Чекман відзначив, що будівельники міста у минулому році працювали як ніколи плідно. За рік вони спорудили більше трьох тисяч квартир. Такої кількості житлової площі не вдавалося здавати навіть у найсприятливіші роки. Добре слово сказав голова Ради і глава міської адміністрації Чекман і про спеціальний будівельний підрозділ облуправління міліції. Споруджуючи навчальний корпус школи міліції, вони подбали також, аби Різдвяні свята зустрічали у нових квартирах більше 100 правоохоронців обласного центру.

Працюючи над розв'язанням житлової проблеми, міська Рада і її адміністрація турбуються й про інші аспекти соціальної сфери. Тільки наприкінці року введено у дію дві котельні, дитячий садок, відкрито художній музей та пам'ятник Т. Г. Шевченку. У цілому ж, будівельну програму року місто виконало на 110 процентів.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Новини культури

ПРИЗ РЕЖИСЕРУ

Керівник угорської трупи Берегівського народного театру (Закарпаття) Отто Шобер став володарем солідного призу та премії, засновником яких є будапештська мільйонерка Єлизавета Шпейтер. Раніше ними відзначались виключно діячі культури Угорщини. Список «закордонних» лауреатів відкрили Андраш Чікі з Румунії та Імре Боварош із Словаччини. І ось тепер — берегівчанин.

Микола ГОРВАТ.

ЛЯЛЬКИ СВІТУ — НА ВОЛИНІ

Чотири дні в обласному театрі ляльок у Луцьку проходив Міжнародний фестиваль лялькових театрів «Різдвяна містерія», який відкрився урочистою службою Божою у Свято-Троїцькому кафедральному соборі. Для лучан і гостей Волині свої вистави показували лялькові театри з Іспанії, Франції, Німеччини, Канади, Польщі, Білорусі, з Києва та Івано-Франківська. З «Українським вертепом» першим виступив театр ляльок з Луцька. Під час фестивалю відбувся симпозіум на тему «Традиції різдвяної драми в театрі ляльок», на якому виступили театрознавці з Києва, Іспанії, Франції, Німеччини, Росії та інші. На фестивалі побував президент Міжнародної Спілки діячів лялькових театрів Генрік Юрковський.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Пуск другого енергоблоку на ХАЕС цілком ймовірний

Зверніть увагу

вважає група провідних вчених під керівництвом голови національної комісії по радіаційному захисту населення при ВР академіка Д. Гродзинського по завершенні позавідомчої екологічної експертизи на Хмельницькій АЕС.

Як відомо, у квітні 1990 року сесія Хмельницької обласної Ради народних депутатів встановила мораторій на спорудження нових енергоблоків на ХАЕС, зобов'язавши виконавчі органи провести незалежну екологічну експертизу. І ось Д. Гродзинський доповів депутатам про результати перевірки. Зазначалося, зокрема, що тип реакторів ВВЕР-1000, що експлуатується на першому енергоблоці, набагато надійніший від реакторів РБМК, встановлених у Чорнобилі. На думку академіка, пуск другого енергоблоку не ускладнить існуючої екологічної ситуації у зоні АЕС.

ПОГОДА

14—15 січня в Україні подекуди невеликі опади, переважно у вигляді дощу, вітер західний, північно-західний, 7—12, сьогодні пориви 15—20, у західних областях до 24, у Карпатах 35—40 метрів на секунду. Температура сьогодні вдень 4—10, завтра 0—5 градусів тепла, вночі від 3 градусів морозу до 3 градусів тепла.

По Київській області сьогодні вдень невеликий дощ, вітер західний, 7—12, пориви 15—20 метрів на секунду. Температура 4—9 градусів тепла.

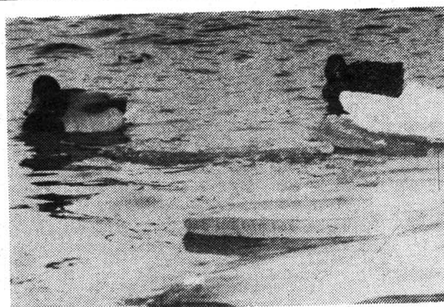

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

Сорос роздає всім. Нам також

Всесвітньовідомий американський меценат і фінансист Джордж Сорос повідомив, що він заснував міжнародну фундацію для підтримки природничих наук у республіках колишнього СРСР і виділив для цього 100 мільйонів доларів. Тут ми інколи додаємо «США», але це долари власні, соросівські...

На прес-конференції в МЗС України 11 січня цього року Д. Сорос пояснив, чому він це зробив. По-перше, тому, що він переконаний: на теренах колишнього Союзу природничі науки на рівні світових гатунків, незважаючи на залишковий принцип фінансування. А отже, такого ж рівня і вчені, які цими науками займалися і яких треба після розвалу імперії зберегти, бо вони належать людству.

По-друге, Сорос переконаний, що наука, як і культура, коли вона розвиватиметься за своїми власними законами, не підлеглими черговому пленумові якоїсь з правлячих партій, здатна трансформувати суспільство колишньої суцільної «залізної завіси» в нормальне, де не треба боятися відкрито казати, наприклад, слово «генетика».

По-третє, як людина з величезним практичним досвідом, Д. Сорос впевнений у тому, що його мільйони не підуть у пісок, а дадуть плоди. Знову ж таки вселюдського значення. І знову ж таки тому, що наука або є, або її нема. На думку Сороса, повторюю, в колишньому СРСР природничі науки були і їх треба зберегти від руйнації.

Отже, коло замкнулося, а Д. Сорос дав мільйони. Його міжнародна наукова фундація збирається працювати два роки, і діяльність її ділитиметься на дві фази. На першому етапі протягом шести місяців цього року передбачена «пожежна» допомога. Вченим, які займаються конкретними проблемами, виділятимуться термінові стипендії (по 500 доларів «на ніс»), щоб люди могли продовжити свою роботу і

Неофіційні зустрічі

мати рівні стартові можливості. Один з ініціаторів фундації О. Голдфарб пояснив: заявки вчених вивчатимуться, оцінюватимуться на корисність, складатиметься список публікацій і відгуків про дослідження, а потім даватимуться гроші. На цьому ж етапі передбачена допомога науковим бібліотекам, щоб вони мали можливість виписувати західну наукову літературу.

На другому етапі (до кінця 1994 року) фінансуватимуться вже наукові групи, що займаються певними проблемами, а також кошти виділятимуться на прилади, устаткування, розвиток науково-дослідницької інфраструктури. Щоб не було, так би мовити, «шаровиків» і «спритників», здатних написати будь-які заявки і програми, а нічого не робити, експертизу конкретних програм проводитимуть американські науковці. Їх, по-перше, важко «підмазати», по-друге, певно, такий підхід зумовлений величезною сумою грошей. Д. Сорос заявив, що це його найбільший внесок філантропа за все життя.

На моє запитання, чому він кидає в невідоме такі суми, Д. Сорос відповів, що в світі багато людей, які опікуються проблемами побудови відкритого суспільства і демократії, але в них, окрім бажання, нічого нема. У нього ж є і бажання, і солідний додаток до нього. Причому у ВКВ. І сам він сподівається, що його починання з часом підтримають і послідовники, і уряди нових незалежних держав. До речі, того ж дня, як повідомив він сам, Д. Сорос мав зустріч з Л. Кучмою і залишився задоволеним баченням Прем'єр-міністром нагальних проблем України. Отже, надія є.

Залишається тільки додати, що окремої квоти для України в тих 100 мільйонах нема і українські вчені самі мають подбати і про ідеї, і про готовність їх реалізувати. Інакше — плакали долари. А це, на мій погляд, привід заплакати і самим. Від щастя чи від горя — то окрема розмова.

Володимир СКАЧКО.

З «гарячих» точок

ВІЙНА ПІШЛА НА СВЯТА

Святкові дні на кордоні між Вірменією та Азербайджаном пройшли відносно спокійно.

За даними Міністерства оборони Вірменії, на всій довжині вірмено-азербайджанського кордону нині спостерігаються лиш окремі перестрілки. Також помітно спала напруженість і в Нагірному Карабасі. Незважаючи на те, що тут усе ще тривають обстріли азербайджанцями вірменських позицій, усе ж протиборчі сторони великомасштабних операцій не починають.

Нещодавно НКР укотре відвідала віце-спікер палати лордів британського парламенту баронеса Королайн Коко. Вона заявила на прес-конференції в Єревані, що життя в Степанакерті помітно пожвавилося. Віце-спікер вважає це результатом функціонування Лачинського коридору.

Однак не виключено, що з настанням теплих днів воєнні дії на вірмено-азербайджанському кордоні відновляться.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Єреван.

ПІДРАХОВУЮТЬ ЖЕРТВИ

Призначений на 9 й 10 січня обмін грузинських військовополонених на тіла абхазьких бойовиків, які загинули під час недавньої спроби атаки Сухумі, міг би й не відбутися.

Напередодні грузинське військове командування зажадало повернення групи саперів, захоплених у полон кілька днів тому. Проте абхазька сторона відмовилася виконати вимогу. Лише 10 січня вдалося домовитися про обмін восьми грузинських військовополонених на тіла вбитих абхазців.

Тим часом, за даними Міністерства охорони здоров'я Абхазії, з 14 серпня 1992 року до 10 січня нинішнього в ході збройного конфлікту загинуло вже 630 й поранено 2400 військовиків та цивільних осіб різних національностей.

Томаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

ГОЛОВНЕ — НЕ ВТРАТИТИ ШАНС

Справи бізнесові

Сьогодні в Києві проходитиме презентація Лейпцізького ярмарку — відомого міжнародного бізнес-форуму, який змінює й розширює свою діяльність.

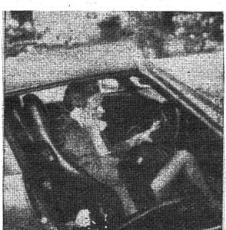
Пригадаймо, що ми знаємо про Лейпцізький ярмарок. За часів існування соціалістичного табору він двічі на рік перетворювався на своєрідну міжнародну ВДНГ з відповідною монументальністю й помпезністю. Після розпаду РЕВ, об'єднання Німеччини деякі експерти передрікали занепад цього ярмарку. Але вони помилилися. Німці — господарі виставочного комплексу — знайшли можливості перебудувати свою діяльність. Сьогодні Лейпцізький ярмарок — це акціонерне товариство, власниками якого є його колектив і Міністерство економіки Саксонії. Це вже не два «з'їзди» на рік, а понад 20 спеціалізованих виставок, що змінюють одна одну протягом усіх 12 місяців. За всебічної підтримки, і з боку федерального уряду ФРН також, у Лейпцігу сьогодні будують новий великий виставочний комплекс з розвинутою інфраструктурою, щоб відповідав міжнародним стандартам.

Втім, як розповів у бесіді з кореспондентом «Голосу України» начальник відділу міжнародних економічних зв'язків Торгово-промислової палати (ТПП) України Микола Петрик, традиція проведення весняного бізнес-форуму все-таки збереглася. Правда, тепер це практично одночасне проведення чотирьох-п'яти промислово-інформаційних виставок. Але річ не лише в цьому. Головне, що Лейпцізький ярмарок намагається зберегти орієнтацію на Східну Європу, держави колишнього Радянського Союзу, відновити корисні зв'язки, що існували раніше, налагодити нові. Звичайно, за цим стоять економічні інтереси і східних земель Німеччини. Але цьому, безперечно, відповідають і наші. Тому, як повідомив М. Петрик, ТПП України разом з адміністрацією Лейпцізького ярмарку прагнуть активніше залучати українські підприємства до участі в міжнародних лейпцізьких виставках, звичайно, враховуючи брак у нас валюти. Звідси — різні пільги для українських учасників, надання їм можливостей якщо не виставити свій товар, то хоча б встановити контакти, укласти попередні домовленості тощо. Ще одним кроком до цього стане передача Торгово-промисловій палаті України права представляти Лейпцізький ярмарок у нашій державі. Переговори про це вже ведуться. Як мене запевняли в ТПП, можливостей і варіантів співробітництва через Лейпціг надзвичайно багато. Головне — не втратити такого шансу.

Олексій ЄВСІКОВ.

ЗАСІБ ПЕРЕСУВАННЯ. І НЕ ТІЛЬКИ

Цікава статистика

Як свідчить американська статистика дорожньо-транспортних пригод, значна їх частина відбувається через те, що деякі водії намагаються поєднувати керування автомашиною з різними сторонніми справами.

Йдеться не просто про мрії за кермом, захоплену розмову чи, що стало можливим останнім часом, розмову по радіотелефону. Це дрібниці. Велика кількість часу, який доводиться проводити за кермом, підштовхує ділових американців до виконання в автомобілі і серйозніших хатніх, а то й службових справ.

Наприклад, можна на ходу причісуватися, чистити зуби, снідати або обідати. Причому не просто проковтнути пиріжок, а й посьорбати суп з каструльки. Можна друкувати, тримаючи машинку на колінах, малювати, поклавши блокнот на кермо, читати книжку. Але, виявляється, і це не межа. У дорожній статистиці щодо цього фігурують такі випадки, як, скажімо, підстригання дитини на швидкості 70 кілометрів на годину, як це робила одна матуся, або гра на гітарі водночас із кермуванням. Деякі чоловіки люблять у машині голитися. Окремі оригінали користуються при цьому мильним кремом, помазком і небезпечною бритвою. Нарешті, можна переодягатися в іншу сорочку чи піджак. Та найбільше співробітників дорожньої патрульної служби вразив випадок з однією американкою, котра, керуючи автомобілем, примудрилася перевдягтись в інші колготки. Відзначаючи цей факт, автори даної статистики віддають належне її верткості.

Нью-Йорк. **Сергій ХАБОТІН.**

* * *

Очевидно, невдовзі й західноєвропейським стражам порядку на шляхах доведеться переймати досвід їхніх американських колег у боротьбі з «нестатутною поведінкою» за кермом. Знімок з англійського журналу «Економіст» — тому підтвердження. Дверцята автомобіля ось-ось зачиняться, але його власник скоріше за все не розлучиться зі своїм радіотелефоном.

Експрес-інформація

ЗАЛАТАТИ Б СТАРІ ДІРКИ

Делегації представників військових відомств, міністерств військово-промислового комплексу, зовнішньоекономічних зв'язків і фінансів України й Росії розпочали сьогодні переговори в Миколаєві. Вони проходять за зачиненими дверима. Проте, судячи зі складу учасників переговорів, можна припустити, що обговорюватиметься, зокрема, питання фінансування добудови кораблів, будівництво яких було розпочато ще до розпаду СРСР.

ЩОБ ВІДВЕРНУТИ САНКЦІЇ

ООН у зв'язку з депортацією Ізраїлем групи палестинців, ізраїльський міністр закордонних справ Ш. Перес зустрівся вчора в Парижі з генеральним секретарем ООН Б. Галі.

Як відомо, Ізраїль відмовився виконувати резолюцію ООН, яка закликає негайно повернути 414 депортованих палестинців. У цьому зв'язку міністри закордонних справ арабських держав на зустрічі в Каїрі поставили вимогу перед ООН накласти санкції на Ізраїль.

СТОЛИЦЯ ВІДДАЄ ПЕРЕВАГУ ДЕМОКРАТАМ

Майже 50 відсотків мешканців Вільнюса мають намір голосувати за лідера від Демократичної партії праці Литви А. Бразаускаса. Про це свідчать результати опитування громадської думки напередодні виборів у Литві. Основним конкурентом А. Бразаускаса є Посол Литви у США С. Лозорайтіс. За нього готові віддати свої голоси 27 відсотків мешканців литовської столиці.

ПЕРША ЖЕРТВА СЕРЕД ВІЙСЬКОВИХ

У Сомалі загинув американський морський піхотинець. Це перший військовослужбовець США, вбитий протягом міжнародної військової операції по захисту гуманітарної допомоги, що її постачають голодуючим у Сомалі. Інцидент відбувся неподалік Могадішо під час патрулювання району американськими морськими піхотинцями.

А БІЖЕНЦІ ВАГАЮТЬСЯ

Нормалізується ситуація в Душанбе. За повідомленнями Комітету національної безпеки Таджикистану, минулої ночі в місті не було чути пострілів. У вівторок урядові сили звільнили від опозиційних урядові республіки збройних формувань ще один населений пункт — місто Рогун.

Тим часом на таджикистансько-афганському кордоні відмічено поодинокі порушення прикордонного режиму. Незважаючи на те, що в республіку почали повертатися біженці, які перейшли до Афганістану, на кордоні, як і раніше, перебуває майже 30 тисяч осіб. Вони не переходять до сусідньої держави, але й побоюються повертатися до своїх домівок.

ПОКИ ЩО «У ПРИНЦИПІ»

Рішення завдати повітряного удару по Іраку прийняв Президент США Дж. Буш, повідомляє газета «Нью-Йорк таймс». Посилаючись на неназваного офіційного представника Пентагону, газета пише, що рішення про завдання удару прийнято у принципі. Нині питання лише в тому, коли розпочати військову операцію.

За словами офіційних осіб адміністрації, Президент Буш і його головні радники обговорювали можливість воєнних акцій проти Багдада на зустрічі в Білому домі в понеділок. Вони, зокрема, розглянули відповідь офіційного Багдада на вимогу Вашингтона вивести ракетно-зенітні комплекси з південного Іраку, а також послідовні порушення Іраком резолюцій ООН.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

ЧИ БУДЕ У НАС НАФТА?

— Неодмінно! — вважає член ради директорів концерну «Гермес» Юрій Семенцев. — Якщо ми надалі в своїй політиці з Росією не будемо ставити воза попереду коня, політику — над економікою.

Схоже, що вже найближчим часом нашу економіку, а отже, й незалежність очікують серйозні випробування. На харківських теплових електростанціях, наприклад, паливних ресурсів залишилося на лічені дні, стратегічного запасу теж вистачить не більш як на місяць...

І все-таки ситуація з нафтопродуктами не така вже й безнадійна, вважає член ради директорів концерну «Гермес» Юрій Семенцев. Нещодавно на території України, в Харкові, засновано нафтову компанію «Гермес — Дніпро». «І я певен, — сказав він на початку нашої розмови, — що нафта незабаром почне надходити в Україну, якщо ми надалі в своїй політиці з Росією керуватимемося здоровим глуздом і не будемо ставити воза попереду коня, політику — над економікою».

— Юрію Афанасійовичу, але в пам'яті свіжі ще недавні, як тепер виявилося, міфічні обіцянки уряду Фокіна щодо іранської нафти.

— Для спеціалістів з самого початку була очевидна нереальність проекту, запропонованого урядом. По-перше, тому, що обладнання чорноморських портів непридатне для викачування такої кількості нафти з танкерів. По-друге, наші нафтопроводи не можуть працювати в реверсному режимі, тобто подавати нафту в глиб країни, і їх переобладнання вимагає величезних капіталовкладень і багато часу. І по-третє, нафта з Ірану непридатна для переробки на українських нафтопереробних підприємствах, які розробляли спеціально під російську нафту. Проте сьогодні, здається, цей міф уже розвіяно.

— Так, ілюзії наші поступово зникають. Але після виходу України з рублевої зони ми залишилися наодинці зі своїми сировинними та енергетичними проблемами. То на кого тепер надіятися — на уряд, на комерційні структури, на «Гермес»?

— Не думаю, що сьогодні Кабінет міністрів, навіть за надання йому найвищих повноважень, зуміє швидко подолати енергетичну кризу. Всі структури — уряд, державні підприємства, комерційні організації — повинні працювати спільно, на одну ідею — забезпечити Україну нафтою та продуктами нафтопереробки. І якщо уряд не в змозі розв'язати цю проблему самотужки, то принаймні не повинен заважати робити це комерсантам та підприємцям за законами ринку.

Ще нинішнього року фірми концерну «Гермес» готові поставити в Україну щонайменше 300 тисяч тонн нафти. Однак нашим покупцям нічим платити, на розрахункових рахунках у них тільки карбованці, які вони не можуть вільно конвертувати у російські рублі. А тому, аналізуючи ситуацію, що склалася в Україні з енергоносіями, слід сказати таке. Нам якнайшвидше треба шукати нові ринки збуту своїх традиційних товарів важкої, легкої промисловості, продуктів харчування. Тільки так можна зберегти величезний промисловий потенціал України.

Щоб забезпечити економіку України на цей рік продуктами нафтохімії, за попередніми підрахунками потрібно затратити щонайменше трильйон російських рублів. Який же може бути вихід?

Найперше, як мені здається, потрібно залучити до торгівлі з Росією якомога більше комерційних структур. Не секрет, що вони вміють торгувати набагато успішніше, ніж державні підприємства, а отже, можуть одержати набагато більші рублеві прибутки, які потім можна буде використати на купівлю нафти та готового пального. А по-друге, зібрати (саме зібрати, а не відібрати) вільну рублеву валюту, яка є на кореспондентських рахунках підприємств, з тим щоб в Україну завезти нафту, а підприємствам при цьому нарахувати солідні дивіденди.

— Саме така ідея в основі створення нафтової компанії «Гермес — Дніпро»?

— Так, причому наші акціонери водночас будуть виступати й нашими партнерами. Не хочу казати, що ідея наша «проста й геніальна», але як мінімум оптимальна. Після реалізації своїх товарів і послуг на російському ринку підприємства перерахують свої рублі в банк «Гермеса» чи в інші російські банки. За час, поки нагромаджуватиметься необхідна сума для закупівлі нафти, кошти, які будуть знаходитися на депоненті, дадуть перший прибуток. Другий прибуток вони дадуть після реалізації нафти українським нафтопереробним комбінатам, третій — після реалізації власне пального.

— Таким чином, ціна на нафтопродукти «Гермеса» буде такою, що кульгаюча на обидві ноги наша економіка її вже не витримає...

— Зовсім неправильне твердження. Ціна не може бути більшою, ніж та, яку визначить ринок. Хоча підтекст вашого зауваження зрозумілий. Ринок поставить усіх в однакові умови. І державні, і комерційні структури. Створюючи акціонерне товариство «Гермес — Дніпро», ми претендуємо лише на те місце, яке завжди у нас було незайнятим. Залучивши для закупівлі нафти додатковий капітал, ми збагатимо перш за все державні підприємства, здобудемо дуже важливу для економіки республіки сировину.

Вів розмову
Микола КОСИЙ,
власний кореспондент «Голосу України».

Харків.

Коментар фахівця

ШАНТАЖ МОЖЕ БУТИ, АЛЕ МИ ГОТОВІ

Усім сьогодні відомо: одна з найважливіших економічних проблем України — це взаємні українсько-російські поставки, або ще конкретніше: чи буде в нас російська нафта, чи використає Росія цей «кийок» на україно-російських переговорах і чи є в Україні чим відповісти, щоб розмова була таки рівноправною і партнерською.

Начальник управління ресурсів Держкомітету України по нафті і газу М. Попович вважає так:

— Процес взаємних поставок сьогодні перебуває на стадії розгляду й узгодження і остаточно буде розглянутий 15 січня цього року на зустрічі двох президентів у Москві. Нашому Президентові і його команді ми підготували документи так, що, я сподіваюся, розмова буде і серйозною, і предметною, і обнадійливою. Я не можу коментувати чутки про те, що Росія обіцяє нам тільки 15 мільйонів тонн нафти, бо, можливо, наш прем'єр-міністр має точніші дані. Але як фахівець можу сказати одне: ми настільки зв'язані з Росією економічно, що коли почнемо шантажувати один одного, мовляв, ми відріжемо одну пуповину, а ми — другу, то боляче буде обом організмам. Тому я не думаю, що може бути шантаж з боку Росії, крім того, Україна має можливості для відповіді. Наприклад, торік ми сподівалися одержати з Росії 40 мільйонів тонн нафти і одержали 37 мільйонів, бо існують ще комерційні структури, підприємці, які не дадуть загинути вітчизні. Якщо проаналізувати наші взаємні поставки, то ми побачимо, що коли Україна одержить у 1993 році російської нафти менш ніж 30 мільйонів, то зруйнується вся нафтохімія і в нас, і в них. Бо ми в Україні, наприклад, виробляємо етилен і постачаємо його в Росію для виробництва пропілену. Не буде етилену — почнеться руйнація наступних стадій переробки — не буде пропілену пластмас, добрив: карбаміду, азоту тощо. Ситуація така, що коли ми не виробимо достатньої кількості етилену, то немає сенсу навіть запускати нафтохімічні установки, а це погано і для російських підприємств. Ми виробляємо чимало продукції, яка є тільки в нас. Це маразм колишнього союзного планування, але він поки що існує. Усі ці матеріали підготовлені для української делегації, і я сподіваюся, що знайдуться розумні голови, які в усьому розберуться.

Володимир СКАЧКО.

ОБ'ЄДНАТИ ЗУСИЛЛЯ

Координаційна рада профспілок машинобудування та оборонного комплексу України, до складу якої входять дев'ять національних профспілкових об'єднань цих галузей, прийняла звернення до профспілок машинобудівного і оборонного комплексу Росії.

«Виходячи із життєвої необхідності, — підкреслюється у ньому, — і усвідомлюючи важливість солідарних дій профспілок, пропонуємо об'єднати наші зусилля, спрямовані на стабілізацію економіки як основи соціального захисту трудящих. Вважаємо за необхідне невідкладно виробити і направити урядам наших держав, господарським керівникам підприємств єдині вимоги профспілок по відновленню економічних зв'язків, налагоджуванню фінансових відносин, укладанню і виконанню угод».

Прес-центр ФП України.

Представникам Президента, міністерствам, відомствам, державним комітетам, управлінням Національного банку та комерційним банкам в Україні

Уряд України і Національний банк України розглянули форми розрахунків, функціонування платіжної системи та стандарти розрахункових документів у господарському обороті України і, щоб забезпечити ефективну реалізацію грошово-кредитної політики, роботу банків у режимі реально мобілізованих коштів, ввести ефективні платіжні системи, виходячи із спільного рішення, викладеного в телеграмі Кабінету міністрів № 18-1576/98 від 30.07.92 року і Національного банку України № 2202 від 30.07.92 року, дійшли висновку:

1. Вважати недоцільним подальше використання інкасової форми розрахунків з використанням платіжних вимог і запровадити з 1 січня 1993 року форми розрахунків, які відповідають умовам сучасного господарювання і можуть використовувати електронні технології, забезпечать гарантоване прискорене надходження коштів — платіжні доручення, платіжні вимоги-доручення, чеки, акредитиви з депонуванням коштів у банку постачальника, векселі.

2. Платіжні вимоги, які надходимуть до установ банків після 1 січня 1993 року за відвантажену продукцію, виконані роботи та надані послуги до 1 січня 1993 року, повинні передаватися безпосередньо платникові під розписку з реєстрацією їх у спеціальному журналі. Доля неоплачених платіжних документів, які перебувають у картотеці № 2 станом на 1 січня 1993 року, вирішується з домовленістю між банком та клієнтами. Якщо документи залишаються в банку, то вони знімаються з обліку на позабалансових рахунках 9929 та 9932. При цьому необхідно взяти до уваги, що в картотеці № 2 можуть залишатися документи про беззаперечне стягнення коштів, передбачених ст. 53 Закону України «Про банки і банківську діяльність» на період до розробки нового механізму стягнення цих платежів.

Платежі за хлібопродукти, воду, електро- та теплоенергію, за користування телефоном, поштово-телеграфні послуги, а також платежі за перевезення товарів для розрахунків з залізницями, пароплавствами, автотранспортними підприємствами необхідно здійснювати через попередню оплату.

3. Для забезпечення широкого використання чекової, акредитивної й вексельної форм розрахунків комерційним банкам необхідно провести роботу з укладання угод на встановлення взаємних кореспондентських відносин.

4. Підприємствам, банкам завершити виконання п. 3-го урядової телеграми № 2202 від 30.07.92 р. щодо визначення підприємствами та комерційними банками найпрогресивніших форм розрахунків.

5. Комерційним банкам та їх філіям в Україні негайно інформувати всіх своїх клієнтів про ці рішення уряду та Національного банку України.

Л. КУЧМА,
Прем'єр-міністр України.

Б. МАРКОВ,
виконуючий обов'язки голови правління Національного банку України.

Чи є альтернатива атомній енергетиці? Відповіді на це запитання різко протилежні. Але більшість опонентів схиляються до одного — атомній енергетиці немає альтернативи лише за умови повної гарантії безпеки. А хто її дасть? Вчені, будівельники, експлуатаційники!.. І перші, і другі, і треті. Інакше може трапитися непоправне. Кожен, хто працює в галузі, що називається атомною енергетикою, кожен, хто приборкує атомного монстра, повинен бути екстрапрофесіоналом. Це аксіома, підтверджена життям. Сповна це стосується й будівельників. У даному разі тих, хто споруджує Південно-Українську АЕС.

На фото — монтаж корпуса другого енергоблоку Південно-Української АЕС.

Фото А. КРЕМКА.
(Укрінформ).

Актуальне інтерв'ю

Наша довідка

Едуард Олексійович Дідоренко — генерал-лейтенант міліції, начальник УВС Луганської облдміністрації, кандидат юридичних наук. Автор понад тридцяти друкованих праць з проблем практичних питань оперативно-розшукової діяльності. В 1985 році разом з доктором юридичних наук генералом Гуровим зробив офіційну заяву в інстанції про існування в країні організованої злочинності, корупції та мафіозних структур.

Він добре обізнаний з роботою спеціалізованих підрозділів поліції ФРН, США, Південно-Африканської Республіки та інших країн. Він створював на півдні колишнього Союзу перші спеціальні формування по боротьбі з організованою злочинністю та корупцією. На досвіді цих підрозділів потім формувалися обласні, міжрегіональні та центральні служби аналогічного профілю.

Едуард Олексійович — народний депутат України, член постійної Комісії Верховної Ради з питань правопорядку та боротьби із злочинністю.

Народний депутат України Едуард ДІДОРЕНКО:

«ОГОЛОШЕННЯ ВІЙНИ МАФІЇ ЩЕ НЕ ОЗНАЧАЄ ЇЇ ТРІУМФАЛЬНОГО ЗАВЕРШЕННЯ»

— Прем'єр-міністр з трибуни оголосив війну мафії. Ви один з небагатьох в Україні маєте безпосередній досвід боротьби з корумпованими структурами. Що спільного і відмінного між тим, що коїлось у республіках південного регіону, а нині в Україні?

— Програмний виступ Леоніда Кучми депутатський корпус, правоохоронні органи та населення України сприйняли з піднесенням і надією. Адже масштаби злочинності стають загрозливими для суспільства в цілому. Безумовно, заява рішуча. Проте оголошення війни аж ніяк не свідчить про її тріумфальне завершення. У цьому бою репетиції неможливі.

Пригадую бесіду з Антоні Волкером, шефом відділу боротьби з організованою злочинністю Нью-Йоркського департаменту поліції. Мій співрозмовник дуже слушно зауважив, що в цій сфері діяльності до успіху може привести тільки поєднання конкретних законодавчих та організаційних заходів, спрямованих на підвищення ефективності роботи служб поліції. А це, в першу чергу, їх технічне та матеріальне забезпечення, укомплектування штатами, твердість і наполегливість на найвищому рівні.

В Україні сформувалися різноманітні субкультури злочинного світу, які вміщують мафіозні структури, стійкі і стихійно створювані організовані групи. Злочинність стала на шлях політизації та професіоналізації. Почався поділ зон та рівнів впливу. Не можна залишати без уваги й те, що ознаки, властиві мафіозним структурам у нас, практично ідентичні ознакам як близького, так і далекого зарубіжжя. Споріднює корумпованість (корумповані зв'язки викривалися в кожній другій групі південного регіону), клановість, підтримка у вищих структурах влади, масштабність підпільного бізнесу. Відрізняє вітчизняну мафію від закордонних специфіка тіньової економіки. Безумовно, є і виключно місцеві особливості (маю на увазі, зокрема, південний регіон колишнього СРСР), котрі пояснюються етнографічними чинниками та традиціями. Загалом ці злочинні угруповання не визнають кордонів і, по суті, є транснаціональними.

— Наскільки реальні можливості уряду в ефективній боротьбі з корупцією, якщо у нас нема навіть відповідних законодавчих актів?

— Ви самі частково відповіли на це запитання. Коли розмірковувати взагалі й без рожевого флеру самозаспокоєності або якихось ілюзій, залишається з болем констатувати, що боротьба з організованою злочинністю та корупцією досі ще не вийшла за газетно-дискусійні межі.

І зовсім прикро, що за повного потурання з боку колишнього Кабінету міністрів служба захисту економіки в найвідповідальніший період переходу до ринкових відносин замість набуття окремих прав податкових та антимонопольних органів виявилася, по суті, обеззброєною у правовому аспекті. Без перебільшення: це призвело до її паралічу. Наслідок цього — майже повна відсутність соціального контролю кримінально-правовими засобами в усіх сферах економіки.

Інакше як шкідництвом назвати це неможливо. Саме у цей час з високої трибуни лунали заколисуючі громадськість заяви про нібито розпочаті урядом заходи по боротьбі з економічною злочинністю та захисту споживчого ринку. Природно, що це міфічне віяло «заходів» аж ніяких позитивних результатів не давало. Навпаки, густий туман без жодних ознак просвітління. У тому числі й на наших до непристойності прозорих кордонах. І тут міліція виявилася безсилою у боротьбі зі злочинцями, що діють з територій сусідніх держав близького зарубіжжя.

На початку 1992 року разом з генералом Г. Шелудьком ми подали у законодавчі та виконавчі інстанції законопроект з проблемних питань боротьби з організованою злочинністю. Можливо, він був недостатньо деталізований. Річ не в тому. Головне — ситуацію на майбутнє прогнозували. Визначали й стратегічні, і тактичні напрями боротьби із злочинністю. Марно. Гра в одні ворота. Я вже не кажу про те, що протягом двох минулих років у різні інстанції та зацікавлені відомства періодично подавав детальні аналізи та аргументовані оціночні прогнози про негативні процеси неозлочинності, які набирають силу. У зв'язку з цим ставив питання про проведення єдиної державної кримінально-правової та каральної політики. На жаль, нас слухають, проте вперто не чують.

Подвійна ніяковість від усвідомлення: адже інші країни вже мають великий досвід, ми про нього знаємо і не використовуємо у себе.

— Які, на вашу думку, контрзаходи може застосовувати мафія? Не секрет, що вона й технічно краще оснащена, ніж органи внутрішніх справ по боротьбі з організованою злочинністю.

— На відміну від порожніх полиць в українських крамницях та убогих запасів чинних законів у нашій «юридичній аптеці» вибір у опонентів досить великий. Жорстка соціально - економічна криза сьогодні надає їм справді необмежених можливостей у цьому напрямі. Тут і зрив постачання, і приховування товарів і сировини, і штучне роздування цін. І саботаж. І економічні диверсії, підрив фінансово-кредитної системи, провокації страйків, використання стихійних виступів, дестабілізація громадського порядку, зриви зусиль правоохоронних органів у розслідуванні діяльності верхніх ешелонів організованої злочинності. Зрештою, повна дискредитація постанов, рішень Кабінету міністрів та окремих службових осіб з ключових питань. Перелік можна продовжувати. Обмежуся лише тим, що згадаю спільну операцію українських та польських правоохоронних служб. В її результаті знешкоджено групу фальшивомонетників, котрі намагалися наповнити Україну мільйонами підроблених купонів. Очевидно, такий злочин миттєво не готується. Він багатоплановий і яскраво характеризує апетити, розмах та можливості мафії.

Візьмімо іншу сферу. Депутатський корпус ще в 1990 році прийняв визначальну, можна навіть сказати — стратегічну, постанову фронтальної боротьби із злочинністю в Україні. Але на рівні виконавчої влади, урядових структур депутати зіткнулися з її неприкритим ігноруванням та торпедуванням.

Іноді здається, що закони та постанови ігнорують з якоюсь знущальною посмішкою над болючими проблемами міліції. Ми були впевнені, що нарешті маємо реальну можливість у Луганській області збільшити до необхідного кількість оперпрацівників, котрі займаються викриттям злочинів. Співвідношення повинно дорівнювати 10—13 відсоткам від загальної чисельності, тобто десь 1200—1400 працівників. Адже за останні вісімнадцять років кількість злочинів зросла з 8 до 36 тисяч, а штатний розклад оперативного складу залишився незмінним. Яким же було розчарування та обурення, коли дізналися, що в область, яка традиційно визначала стан справ у боротьбі із злочинністю в Україні, для активізації заходів додатково виділено (скільки б ви думали?!) двадцять п'ять (?!?) штатних одиниць працівників карного розшуку.

Не в плані відкриття кредиту жалю до органів внутрішніх справ, а лише для констатації загальновідомих фактів зазначу: з часу прийняття згаданої постанови Верховної Ради в область не надійшло для озброєння міліції жодної уніфікованої валізи для огляду місця події, звукозаписної апаратури, фотопаперу та фотоплівок. Хронічно бракує до тисячі автомобілів, чотирьох тисяч одиниць особового складу. З формою — справжнісіньке неподобство! Святая святих — зброя та набої. Вони закінчуються, як у матросів легендарного крейсера «Варяг». Тим часом в області є виробничі потужності для їх виготовлення. До речі, вислів байкаря про чоботаря без чобіт. Втім, це було відомо не тільки байкарю, а й екс-уряду. Він знав про можливості виробництва, проте не виявив бажання реалізувати наявний потенціал.

Ці приклади непоодинокі. Вони — ілюстрація сьогоденного важкого становища міліції в Україні в цілому.

І це тоді, коли, наприклад, у результаті лише однієї операції в Луганську в озброєних угруповань вилучається десятки сучасних автомобілів іномарок, великокаліберний кулемет, різноманітна автоматична стрілецька зброя.

— Як ви оцінюєте перспективу боротьби з організованою злочинністю в нашій державі? Адже владні структури робили спробу усунути формування по боротьбі з організованою злочинністю.

— Для нейтралізації живильного середовища корупції слід мати на увазі, що надмірна централізація економіки, зосередження в різних апаратах функцій управління соціальним та суспільним життям потребують невідкладного й принципового перегляду. Особливо це стосується систем управлінських структур, відповідальних за забезпечення життєдіяльності держави. Треба зменшити залежність юридичних та фізичних осіб від існуючої системи. Введені вольовим порядком в тих чи інших сферах різноманітні обмеження та заборони породжують всілякі винятки, котрих досягають з допомогою хабарів і різних зловживань. Тому дуже важливо розгорнути судові структури відповідно до нових вимог в умовах вирішального протистояння.

Слід розробити законопроект з контролю за прибутками населення. Цей документ необхідний для створення правового механізму, який перешкоджав би легалізації та відмиванню злочинно набутого капіталу. Давно назріла нагальна потреба рішуче припинити сумнівну комерційну діяльність працівників державного та управлінського апаратів, керівників підприємств держсектора. Вкрай важливо визначитися у формах державного контролю за кредитно-фінансовим механізмом. Сьогодні він є каталізатором і генератором хабарів, різних махінацій з фінансовими ресурсами.

Треба також розширити юрисдикцію спеціалізованих служб МВС у боротьбі з організованою злочинністю, корупцією та злочинами в сфері економіки.

Декотрі по-дилетантськи вважають, що, створивши спецпідрозділи, справу практично зробили. Головне — дати стіл, стілець, посаду, пістолет. Потім залишається тільки скомандувати «вперед». У житті все значно складніше. Для професійно грамотної роботи цих елітарних (я підкреслюю — елітарних) підрозділів вкрай необхідно надати їм відповідного статусу з суворо визначеною вертикаллю підпорядкованості: начальник УВС — міністр. Така структура, і це безперечно, дає можливість (з урахуванням єдиного інформаційного банку) ефективно виконувати свої завдання, систематично і активно викривати злочинні організації, виявляти їхніх босів, фінансових верховодів, підставних осіб, розкривати корумповані зв'язки.

Коротко кажучи, контролювати процеси, які відбуваються в злочинному світі. І не тільки контролювати, а й запобігати організованим протиправним діям.

Поліцейські структури західних країн мають напрацьовану тактику. Глузд у тому, щоб скористатися нею. До речі, в південних регіонах колишнього СРСР під час створення спецпідрозділів за основу брали досвід гамбурзької поліцейської структури «Інспекція-65», створеної для боротьби з явищами, котрі сьогодні стоять на порядку денному і в нас.

«Інспекція-65» націлена і орієнтована на боротьбу з організованими злочинними формуваннями, які мають горизонтально - вертикальні структури з чіткими функціонуючими комунікаційними системами та добре напрацьованим механізмом примусу, шантажу, тощо. І все ж поліцейські Гамбурга вдало забезпечували внутрішню безпеку співробітників органів внутрішніх справ, а також виявляли корумповані елементи у своєму ж середовищі. У нас іноді пропонують з завидною наполегливістю, як і раніше, обтяжувати спеціалізовані служби невластивими їм функціями та завданнями.

Видимість і марнота. Як у відомій байці про синицю, котра наробила шуму, але моря не запалила. На жаль. Нинішній статус правоохоронних органів недостатній не тільки для викорінення організованої злочинності, а й для контролю над нею. Вважаю, що таке становище комусь раніше влаштовувало. Тільки не народ та органи правопорядку.

А тепер щодо наявних у вас даних про спроби усунути спеціалізовані формування по боротьбі з організованою злочинністю. Це вкотре свідчить про те, що супротивник не дрімає, вносить свої корективи в організацію роботи. У зв'язку з цим важко переоцінити роль засобів масової інформації, здатних вчасно обнародувати такі наміри.

Інтер'ю вів Володимир ЧЕРЕДНИЧЕНКО.

СОВІСТЬ НА ПРОТЕЗІ

ДО КОРПУНКТУ «Голосу України» зателефонував інвалід війни і розповів про непривабливе стансвище, в якому опинився протезний цех у Херсоні. Не позаздриш 30 тисячам інвалідів області, котрі звертаються сюди по допомогу. «Чув я, — повідомив ветеран, — що почали будувати нове приміщення. То чому ж не довели справу до кінця?»

Перетитий маленький дворик, прив'язана до рами вікна витяжна труба — щоб не впала, обшарпані стіни, дірки в стелі, залатані «ребрами» дранки, допотопні меблі, звалені в куток протезні заготовки... Здається, що потрапив не до Херсонської виробничої дільниці протезно-ортопедичних виробів, а на якісь развалини. Тут, на жаль, все як і десять, і двадцять років тому. Змінювалися керівники області і міста, управлінь і відділів, які мали звернути увагу на потреби інвалідів. Та, видно, за великими історичними будовами руки до цього об'єкта не дійшли.

Нещодавно відвідувачі забили на сполох: холоднеча в приміщеннях, неможливо зняти одяг у кабінеті лікаря! Спасибі, начальство з ортопедичного об'єднання в Одесі, міськвиконком допомогли полагодити теплотрасу. Тепер роздягатися в приміщеннях можна. Та скільки проблем ще залишилося!

Вражаюча обмеженість у виконанні замовлень, незручності для ветеранів і працівників цеху — проблема з «бородою». У херсонському цеху важко виконати якусь більш-менш складну роботу. Хіба що здатні виготовити бандажі, пояси, дрібний ремонт протезів чи взуття. В основному ж замовлення відправляють на базове одеське підприємство. Через деякий час звідти надходить виріб для примірювання. Потім його знову везуть до Одеси. І вже після цього замовлення повертається до Херсона. На всі ці «перегони» витрачається три-чотири місяці. А то й півроку. Нині через нестачу бензину автомашина між двома містами курсує дедалі рідше. Припинилися виїзди працівників цеху до районів, щоб обслужити інвалідів на місці. От і доводиться їм долати великі відстані до обласного центру.

Інвалід II групи Георгій Толстушенко відмахав з високопільського села Зарічного до Херсона майже 200 кілометрів, щоб замовити собі взуття. Заплатив гроші. Але чекати йому черевиків доведеться довго. Втім, не лише йому. Сьогодні «знаходиться в роботі», тобто в Одесі, 276 пар ортопедичного взуття. Коли його одержать інваліди, знає тільки Бог.

Ветеранам — підтримку, турботу

У ветерана війни з далекої станції Брилівки Миколи Тамари зносився протез стегна. «Кепські справи, — бідкається Микола Васильович, — такого протезу, як мені треба, вже не виготовляють. Кажуть, через втрачені з Росією зв'язки. Надія лише на слюсаря Федора Крячека — може, припасує щось путнє до мого стегна».

Начальник цеху Ювеналій Мохов, сам інвалід війни, повідав, як йому доводиться «крутитися», щоб задовольнити прохання побратимів. Працює тут уже 30 років і не має перепочинку: все треба діставати, шукати, вибивати. Оце їздив до Харкова і дістав апарат для зняття зліпків ноги, пальців. Мріє взятися за виготовлення складніших протезів. А взагалі, на його думку, науково-дослідний інститут УкрНДІпротезування в Харкові дуже відстав від потреб часу, запитів інвалідів. Його розробки незручні, сучасними їх назвати важко.

Ювеналій Михайлович витяг купу паперів, щоб відтворити нерадісну історію розпочатої кілька років тому будови — нового виробничого цеху. Довго шукали кошти, замовили проектно-кошторисну документацію. Нарешті, знайшли підрядника і вирили котлован під майбутнє приміщення. Аж тут несподівано захвилювалися мешканці навколишніх будинків. Мовляв, не дозволимо зводити під вікнами екологічно шкідливий об'єкт. Коли депутати міськради довели, що це вигадка, тоді громадяни знайшли інший привід для протесту — звинуватили проектантів у тому, що ті посягнули на дитячі спортивні майданчики біля житлових будинків. Сходи, мітингові пристрасті вирували тривалий час. І міська влада вимушена була розпорядитися, щоб припинили будівництво важливого об'єкта. Приблизно 60 тисяч карбованців вилетіло, як то кажуть, у трубу.

У цій історії нібито кожен правий і відстоював законні інтереси. Архітектори упевнені, що, обираючи місце для об'єкта, не порушили існуючих нормативів. Жителі вулиці Комкова теж начебто правильно турбуються про свій спокій і здоров'я. Керівники різних рангів відносять невдачу зі спорудженням цеху на сплеск демократії, коли громадська думка здатна сліпо змінити навіть добрі наміри влади. Але в кінцевому підсумку постраждали інваліди. Дехто з них доведений до відчаю: минуло 45 років після перемоги у Великій Вітчизняній війні, а про фронтовиків так і не потурбувалися, як належить. «У мене нога на протезі, а у керівників області, певно, совість», — говорив мені ветеран з села Нова Збур'ївка

Голопристанського району. А що, крити нічим! Нинішні і колишні можновладці повинні були краще контролювати рішення найвищих органів влади щодо поліпшення турботи про інвалідів. І тепер за політичними гаслами різних партій і рухів важко вловити конкретну занепокоєність інвалідськими справами. Дивує, чому мовчать обласна рада ветеранів війни і профспілки, які теж вважають себе захисниками громадян. Чому не чути голосу наших депутатів Рад, різних фондів?

І все ж закінчу на оптимістичній ноті. Як повідомив голова Херсонського міськвиконкому Олег Швидкий, нині визначається місце для спорудження нового корпусу протезного цеху, найвірогідніше, у Таврійському мікрорайоні. Чи доживуть ветерани до цієї історичної події?

Іван КАЛИНИЧЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

Херсонська область.

Спорт

ЦЕ МИ ВЖЕ ПРОХОДИЛИ

Широкому загалові відомо, що Національний олімпійський комітет України відмовився від участі в установчій конференції Асоціації олімпійської співдружності, яку намічали провести 14—15 січня в Москві.

Яка ж причина? Відповідаючи на це запитання, президент українського НОК Валерій Борзов відзначив, що така асоціація сприятиме утвореному організаційної структури над олімпійськими комітетами незалежних держав.

Як бачимо, подібне ми вже проходили. Знову центр, знову, без сумніву, диктат. У документах, зокрема, відзначено, що АОС повинна бути зареєстрована Міжнародним олімпійським комітетом і, за місцем розміщення, мати свого президента та генерального секретаря. А НОКи матимуть обов'язки перед цими керівними органами...

— Ми заявляємо, — сказав В. Борзов, — що відмовляємося брати участь у створенні нової організації. Щоправда, якщо Асоціація і утвориться, то ми будемо з нею співпрацювати, як і з усіма визнаними МОК національними олімпійськими комітетами, іншими міжнародними організаціями олімпійського руху на двосторонній та багатосторонній основі.

Президент НОК України також відзначив, що організація, яку він очолює, має ряд обов'язків перед МОК, Асоціацією національних олімпійських комітетів (АНОК) та Асоціацією європейських національних олімпійських комітетів (АЄНОК), членом яких вона є. У зв'язку з цим президент МОК Хуан Антоніо Самаранч і президент АЄНОК Жак Рогге отримали необхідні пояснення причин відмови України брати участь в установчій конференції АОС. Валерій Борзов звернувся з проханням висловити офіційне ставлення керівництва АЄНОК та АНОК до ініціативи Олімпійського комітету Росії.

* * *

Як стало відомо, вирішено не проводити в січні установчу конференцію Асоціації олімпійської співдружності.

З ПОТОКУ ПОВІДОМЛЕНЬ

Хокей. У датському місті Оденсе проходив чемпіонат світу серед юніорів по групі С. Збірна України — дебютант змагання — виявилася найсильнішою. Готували переможців тренери Віктор Чибірєв та Олег Ісламов. Українська збірна, складена з киян, по черзі перетрала команди: КНДР — 16:1, Іспанії — 13:0, Угорщини — 9:2 і в фінальному матчі взяла гору над хокеїстами Данії — 8:3 (3:1, 1:0, 4:2). Найкращий бомбардир нашого колективу — Віталій Семененко (9 шайб). Найкращим нападаючим турніру визнано Дмитра Підгурського, а захисником — Сергія Климентьєва.

Молодіжна збірна України здобула право наступного року виступати в чемпіонаті світу по групі В.

Ковзани. У Києві, на Льодовому стадіоні, пройшов чемпіонат України. Переможцями на дистанціях стали: жінки, 500 м. І. Демиденко (Київська область), 3000 м, 5000 м та багатоборство — Н. Гаврюш (Суми). Чоловіки. 500 м. О. Костромитін (Суми), 5000 м, 1500 м і багатоборство — Ю. Шульга (Київ), 10000 м. А. Гутовський (Київ).

Баскетбол. Позавчора в Київському палаці спорту спортсмени місцевого «Будівельника» в черговому матчі півфінального турніру розіграшу Кубка Європи приймали баскетболістів з клубу «Слободна Далмація» (Хорватія). Перемогли гості — 77:47.

Праведники

ВАСИЛЬ ВЕЛИКИЙ

Першого дня так званого горожанського року (за старим стилем) Україна ще раз святкує Новий рік. За давнім християнським звичаєм сьогодні зранку ходили по хатах посівальники і, посіваючи зерном, приказували:

На щастя, на здоров'я,
на новий хліб,
На пшеницю, на всяку
пашницю.

З Новим роком,
з новим щастям!

Сьогодні ж православні та греко-католики відзначають велике свято — День пам'яті одного з найвизначніших отців християнської церкви Василя Великого, архієпископа Кесарії Каппадокійської в Малій Азії (329—379 роки). Особа Василя Великого справді незвичайна. Він не тільки аристократ за походженням, а й аристократ духу, незрівнянний організатор і законодавець чернечого життя.

Французький священик Жан Рів'єр у своїй книжці «Святий Василь — єпископ Кесарії» пише: **«Святий Василь — це одна з найсвітліших і найславетніших постатей давньогрецької церкви. Вже сучасники назвали його Великим. Він аскет за покликанням і чернець від природи. Його правила стали кодексом чернечого життя на Сході, як правила святого Венедикта на Заході. Він видатний єпископ, бесідник учитель, богослов і вчений. Він без найменшого сумніву, є найдосконалішим представником церкви свого часу. У святого Василя життя є в повній гармонії з його наукою, або інакше кажучи, його наука — це відбиток його життя».**

У часи життя святого Василя так звані єретики-аріани люто переслідували правдивих послідовників Христа. Цісар Валенс (364—379 роки) став затятим апостолом аріанізму. Попри жорстокі гоніння й переслідування архієпископ Василь наважився виступити проти самого цісаря. Ось що писав літописець про зустріч святого Василя з Модестом, префектом території, підручним Валенса:

«Модест покликав св. Василя до себе й прийняв його гордо й зухвало. Говорив з криком і погрожував йому вигнанням, муками й смертю. На всі ті страшні погрози св. Василь спокійно відповідав: «Погрожуй мені чимось іншим, бо ніяка з тих кар мені не страшна». Модест, звітуючи Валенсові про свою розмову з Василем, сказав: «Єпископ нас переміг. Він вищий за всякі погрози і не зігнеться ні перед якими тортурами».

Святий Теодор Студит називає святого Василя «батьком грецького чернецтва». Його чернечі правила й досі є чинними в монашому середовищі.

Підготував
Валентин ЛАБУНСЬКИЙ.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Зам. 0311006.